

בואסיירה מצוייצת - צמח חדש לחרמון הישראלי

אורי פרגמן-ספיר ofragman@013.net

הגן הבוטני האוניברסיטאי - ירושלים www.botanic.co.il

בואסיירה הוא סוג במשפחת הדגניים הקרוב לסוג ברומית. **בואסיירה מצוייצת** *Boissiera squarrosa* היא מין צמח נדיר בישראל הגדל באזורים מדבריים בישראל. לאחרונה נמצא גם בחרמון.

בואסיירה הוא סוג מונוטיפי (בעל מין אחד) הקרוב מאד לסוג **ברומית** ונבדל ממנו בריבוי עורקים על מוצי הפרחים וריבוי מוצים שממשיכים ובולטים מקצות רוב העורקים. המין היחידי - **בואסיירה מצוייצת** *Boissiera squarrosa*(Sol.) Nevski, נפוץ ברחבי האזור האירנו-טורני ממרכז אסיה ופקיסטאן ועד לישראל, ירדן ומצרים. בארץ זהו מין נדיר שהיה מוכר עד היום בעיקר בהר-הנגב הגבוה ובאתרים ספורים נוספים בנגב הצפוני, במדבר יהודה ובנגב הדרומי. -בסריקת גיליונות העשביה של מין זה, נמצאו עוד גיליונות מהגלילות המצוינות כאן, כמו גם מעבר הירדן ומרחבי סוריה כולל הרי מול הלבנון. למרות **שבואסיירה מצוייצת** מצויינת מהחרמון בפלורה של סוריה ולבנון (Mouterde, 1966), לא נמצאו בעשביה איסופים של הצמח מהחרמון הישראלי והיא לא מצוינת מהחרמון במקורות נוספים (Shmida, 2015, Danin, 2004). בשנים האחרונות התגלה הצמח מספר פעמים בחרמון. הראשון למצוא אותו היה יאיר אור שאסף **בואסיירה** באזור רכבל תחתון 1650 מ' ביוני 2010, ב-13/7/2011 הצמח התגלה על ידי המחבר, שאולי בקרמן וחבריהם באזור מצפה שלגים ברום של 2150 מ' (הצמח נאסף, יובש ונשלח לעשביה לתיעוד) והשנה זוהה על ידי עוז גולן לאורך הכביש העולה לרכבל תחתון ברום של 1800-1900 מ'. מעניין שהצמח נמצא בחרמון רק במעונות מופרים. כמו כן צמחי **הבואסיירה** של החרמון נמוכים יותר מפרטי המדבר של דרום הארץ וזה כנראה בשל הרוחות העזות של מרומי ההר. לסיום נשאל את השאלה, האם נעלמה **הבואסיירה** מעיננו בחרמון בשל היותה דגן נמוך ונדיר? או שהצמח מתפשט לאחרונה בשל הפיתוח הצבאי והתיירותי באזור לאורך כבישים ודרכי העפר.

בואסיירה מצוייצת, חרמון - רכס דובדבן, 2150 מ', 13/7/2011. צילום - אורי פרגמן-ספיר

ספרות:

Danin A 2004 Distribution Atlas of Plants in the Flora Palaestina area. The Israel Academy of Sciences and Humanities: 421.

Mouterde P 1966 Nouvelle Flore du Liban et de la Syrie. Texte I: 75-76.

Shmida A 2015 Kalanit Israel Plant Data-Base.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: פרגמן-ספיר, א. 2014. בואסיירה מצוייצת - צמח חדש לחרמון הישראלי. כתב-עת "כלנית" מספר 1, חדשות ומציאות.

<https://www.kalanit.org.il/?p=196>